

MEMORANDUM DE ÎNȚELEGERE
între Parlamentul Republicii Moldova și
Rada Supremă a Ucrainei

Parlamentul Republicii Moldova și Rada Supremă a Ucrainei, denumite în continuare Părți,

Acordând o importanță majoră dezvoltării relațiilor tradiționale de prietenie și bună vecinătate dintre cele două state, respectării reciproce a suveranității și integrității teritoriale în cadrul frontierelor recunoscute la nivel internațional;

Având în vedere voința comună a ambelor Părți de a deveni parte a familiei europene libere, în contextul acordării de către Consiliul European, la 23 iunie 2022, a statutului de state candidate pentru aderarea la Uniunea Europeană;

Fiind convinse de importanța rolului pe care îl au Parlamentele, ca reprezentante directe ale cetățenilor Republicii Moldova și ai Ucrainei, în implementarea obiectivelor comune de consolidare a democrației, rezilienței, stabilității și securității interne și în regiune;

Condamnând agresiunea armată neprovocată a Federației Ruse, care încalcă în mod grosolan toate principiile și normele dreptului internațional recunoscute de comunitatea internațională, precum și crimele de război comise de armata rusească împotriva populației civile;

Reafirmând importanța susținerii reciproce, inclusiv prin intermediul diplomației parlamentare, interacțiunii și a cooperării dintre structurile celor două foruri legislative în vederea intensificării și aprofundării relațiilor parlamentare bilaterale.

Au convenit următoarele:

Articolul 1

Părțile convin să dezvolte, să consolideze și să intensifice, în cadrul prezentului *Memorandum de Înțelegere*, cooperarea dintre Parlamentul Republicii Moldova și Rada Supremă a Ucrainei în vederea reglementării unui cadru comun pentru sprijinirea proceselor și procedurilor parlamentare, inclusiv în vederea consolidării capacităților instituționale ale Părților.

Articolul 2

Părțile prezentului Memorandum de Înțelegere convin să colaboreze pentru:

MEMORANDUM DE ÎNȚELEGERE
între Parlamentul Republicii Moldova și
Rada Supremă a Ucrainei

Parlamentul Republicii Moldova și Rada Supremă a Ucrainei, denumite în continuare Părți,

Acordând o importanță majoră dezvoltării relațiilor tradiționale de prietenie și bună vecinătate dintre cele două state, respectării reciproce a suveranității și integrității teritoriale în cadrul frontierelor recunoscute la nivel internațional;

Având în vedere voința comună a ambelor Părți de a deveni parte a familiei europene libere, în contextul acordării de către Consiliul European, la 23 iunie 2022, a statutului de state candidate pentru aderarea la Uniunea Europeană;

Fiind convinse de importanța rolului pe care îl au Parlamentele, ca reprezentante directe ale cetățenilor Republicii Moldova și ai Ucrainei, în implementarea obiectivelor comune de consolidare a democrației, rezilienței, stabilității și securității interne și în regiune;

Condamnând agresiunea armată neprovocată a Federației Ruse, care încalcă în mod grosolan toate principiile și normele dreptului internațional recunoscute de comunitatea internațională, precum și crimele de război comise de armata rusească împotriva populației civile;

Reafirmând importanța susținerii reciproce, inclusiv prin intermediul diplomației parlamentare, interacțiunii și a cooperării dintre structurile celor două foruri legislative în vederea intensificării și aprofundării relațiilor parlamentare bilaterale.

Au convenit următoarele:

Articolul 1

Părțile convin să dezvolte, să consolideze și să intensifice, în cadrul prezentului *Memorandum de Înțelegere*, cooperarea dintre Parlamentul Republicii Moldova și Rada Supremă a Ucrainei în vederea reglementării unui cadru comun pentru sprijinirea proceselor și procedurilor parlamentare, inclusiv în vederea consolidării capacităților instituționale ale Părților.

Articolul 2

Părțile prezentului Memorandum de Înțelegere convin să colaboreze pentru:

- 1) susținerea și promovarea valorilor democratice, a drepturilor și a libertăților fundamentale, a stabilității și a securității în regiune;
- 2) îmbunătățirea standardelor proceselor și procedurilor parlamentare din cadrul Părților, care vor permite încorporarea efectivă a agendei de integrare în Uniunea Europeană și intensificarea cooperării în domeniul securității, inclusiv cu partenerii transatlantici;
- 3) asigurarea deschiderii și schimbului reciproc de experiență, atât la nivelul corpului de deputați, cât și al secretariatelor, în vederea eficientizării activităților desfășurate;
- 4) asigurarea consultărilor bilaterale și coordonarea pozițiilor, acolo unde este cazul, prin reprezentanții Părților, în cadrul Adunării Parlamentare a OSCE, Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, Uniunii Interparlamentare, Adunării Parlamentare a Organizației pentru Cooperare Economică la Marea Neagră și altor organizații parlamentare internaționale și regionale;
- 5) intensificarea eforturilor pentru sporirea rezilienței strategice a Părților, pentru pregătirea gestionării mai eficiente a unor eventuale crize, indiferent de natura lor, și promovarea intereselor comune în vederea apropierii de Uniunea Europeană.

Articolul 3

Întru consolidarea rolului fundamental al Parlamentelor în promovarea democrației, exprimarea voinței și intereselor societății, Părțile se angajează în:

- 1) consolidarea capacității instituționale a Parlamentului Republicii Moldova și Radei Supreme a Ucrainei, a organelor și a Secretariatelor acestora pentru a asigura autonomia parlamentară în conformitate cu principiile internaționale moderne de organizare a activităților forurilor legislative și bunele practici de suport corespunzător al acestor activități la nivel administrativ;
- 2) sporirea transparenței activității și deschiderii necesare a lucrărilor Parlamentelor față de public;
- 3) consolidarea cadrului instituțional în vederea asigurării suportului analitic și de cercetare în procesul legislativ pentru Părți.

Articolul 4

Părțile convin asupra importanței cooperării în contextul războiului Federației Ruse împotriva Ucrainei și asupra unui set de măsuri în vederea susținerii reciproce:

- 1) Susținerea Formulei de Pace propusă de Ucraina, care va asigura o pace cuprinzătoare, justă și durabilă pentru Ucraina și securitate pentru întreaga lume;
- 2) recunoașterea Holodomorului din 1932-1933 din Ucraina drept genocid al poporului ucrainean.

Articolul 5

În vederea consolidării cooperării interparlamentare, Părțile vor desfășura, după necesitate și de comun acord, următoarele acțiuni:

- 1) vizite reciproce la nivelul conducerii Parlamentelor;
- 2) reuniuni comune ale comisiilor parlamentare și altor organe parlamentare de lucru;
- 3) reuniuni ale grupurilor parlamentare de prietenie;
- 4) vizite de studiu, schimb de bune practici și lecții învățate atât între parlamentari, cât și între angajații secretariatelor parlamentare;
- 5) organizarea conferințelor parlamentare, a seminarelor, a meselor rotunde și a altor proiecte posibile pe probleme de actualitate pentru ambele Părți, cu scopul de a îmbunătăți capacitatea organizațională și instituțională a Părților;
- 6) intensificarea cooperării parlamentare în vederea apropierii de Uniunea Europeană;
- 7) instruirii și schimb de experiență pentru consolidarea capacităților profesionale ale angajaților din cadrul secretariatelor parlamentare.

Articolul 6

Divergențele ce țin de aplicarea sau interpretarea prevederilor prezentului Memorandum vor fi soluționate de către Părți prin negocieri și consultări reciproce.

Articolul 7

Memorandumul de Înțelegere intră în vigoare la data semnării și poate fi denunțat de fiecare dintre Părți prin transmiterea unei notificări scrise în acest sens și își încetează valabilitatea în termen de trei luni de la data primirii de către cealaltă Parte a notificării scrise.

Semnat la Praga, în data de 24 octombrie 2023, în două exemplare originale, în limbile română și ucraineană, ambele texte fiind autentice în egală măsură.

**Președintele
Parlamentului
Republicii Moldova**

Igor GROSU

**Președintele
Radei Supreme
a Ucrainei**

Ruslan STEFANCHUK